

RADNI MATERIJAL NACRTA PRIJEDLOGA

(stanje izrade sa 18. 9. 2010.)

ZAKON

O ZAŠTITI OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA

OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju mjere u cilju izbjegavanja, sprječavanja ili smanjivanja štetnih učinaka na okoliš, zdravlje ljudi, bioraznolikost (i prirodu u cjelini) koje uzrokuje svjetlosno onečišćenje, uključujući i prekomjernu rasvjetljenost.

Ovim se Zakonom određuju subjekti koji provode zaštitu od svjetlosnog onečišćenja, mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih i/ili štetnih emisija svjetlosti u prostoru u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti, određuju se mjere zaštite okoliša, uključujući i noćno nebo od prekomjernog rasvjetljenja, te druga pitanja u svezi provedbe zaštite od svjetlosnog onečišćenja.

Članak N2.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja postiže se prvenstveno slijedećim mjerama:

1. Utvrđivanjem izloženosti svjetlosnom onečišćenju i prekomjerno rasvjetljenosti i to izradom karata na temelju metoda za mjerenje rasvjetljenosti.
2. Osiguranjem dostupnosti podataka o rasvjetljenju i svjetlosnom onečišćenju okoliša.
3. Zaštitom područja koja su posebno nisko rasvjetljena
4. Izradom akcijskih planova koji se temelje na podacima korištenim pri izradi karata rasvjetljenosti.
5. Postav svjetiljki prilagođenih namjeni, a usmjerenih izravno i samo prema površini koju osvijetljavaju, bez ometanja susjednih površina svjetlošću.

Pojašnjenje pojmova

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem. Zaštita od svjetlosnog onečišćenja obuhvaća mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u prostor u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti te mjere zaštite noćnog neba od prekomjernog rasvjetljenja. Zaštita od svjetlosnog onečišćenja određuje se na temelju zdravstvenih, bioloških, ekonomskih, kulturoloških, pravnih, sigurnosnih, astronomskih i drugih standarda.

Noć je razdoblje između građanskog sumraka i građanske zore, tj. od trenutka nakon zalaska Sunca kad se Sunce nađe 6° ispod zapadnog horizonta i trenutka prije zore, kad se Sunce nađe $0,5^\circ$ ispod istočnog horizonta.

Svjetlo je elektromagnetsko zračenje u (čovjeku) vidljivom dijelu spektra te u ultraljubičastom i infracrvenom području.

Jakost svjetla je snaga zračenja koju emitira izvor svjetla u određenom smjeru. Izražava se u kandelama [cd].

Intenzitet svjetla ili **svjetlosni tok** je količina svjetla koje je emitirano iz izvora i prihvaćeno promatranom površinom objekta. Izražava se u lumenima [lm].

Rasvjetljenost je mjera za količinu svjetlosnog toka koja pada na jediničnu površinu. Izražava se u luksima [lx].

Svjetlina ili **sjajnost** je svjetlina rasvjetljene ili svjetleće površine kako je vidi i doživljava ljudsko oko. Drugim riječima, to je fiziološki učinak svjetla na oko. Izražava se u kandelama po kvadratnom metru [cd m^{-2}]. Svjetlina je jedina fotometrijska veličina koju ljudsko oko može direktno osjetiti.

Refleksija je sposobnost materijala da odbija (reflektira, zrcali) svjetlost.

Odziv boje je fizikalna osobina izvora svjetla da vjerno reproducira boje rasvjetljenog objekta.

Temperatura svjetla je ona temperatura koja je potrebna da se Planckov crno tijelo dovede u stanje isijavanja određene boje. Izražava se u kelvinima [K].

Ekosustav je skup biotskih i abiotskih elemenata i procesa koji imaju utjecaja na ponašanje i život određene jedinice u definiranom prirodnom okruženju.

Stanište je jedinstvena funkcionalna jedinica ekološkog sustava, određena zemljopisnim, biotičkim i abiotičkim svojstvima; sva staništa iste vrste čine jedan stanišni tip.

Bioraznolikost jest varijabilnost živućih organizama svakovrsnog podrijetla, uključivši kopnene, morske i druge vodene ekosustave i ekološke komplekse kojih su ti organizmi dio. Pojam obuhvaća raznolikost unutar vrste, između vrsta i raznolikost ekosustava.

Emisija je ispuštanje ili istjecanje tvari u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju, i/ili ispuštanje energije (toplina, zračenje, buka, vibracije, svjetlost) te ispuštanje organizama, iz pojedinog izvora u okoliš, nastalo kao rezultat čovjekovih djelatnosti, kao i mikrobiološko onečišćivanje okoliša.

Granična vrijednost emisija je propisana vrijednost, koncentracija i/ili razina emisije, izražena u posebnim pokazateljima, koja u jednom ili tijekom više vremenskih razdoblja ne smije biti prekoračena.

Rasvjetljenost neba podrazumijeva rasvjetljenost noćnog neba koja nastaje zbog raspršenja vidljivog i nevidljivog svjetla (ultraljubičastog i infracrvenog svjetla) prirodnog ili umjetnog porijekla na sastavnicama okoliša i atmosfere.

Štetni učinci su učinci štetni za ljudsko zdravlje i okoliš.

Smetanje rasvjetom jest stupanj smetnje stanovništva (i flore i faune) uzrokovane rasvjetljenošću okoliša, određene na temelju rezultata mjerenja osvjetljenosti ili računalnim metodama.

Smetajuće svjetlo je ona komponenta vanjske rasvjete koja prelazi u tuđe posjede poradi čega utječu na neugodu stanara, a u uvjetima duže izloženosti može utjecati na zdravlje ljudi.

Blještanje je pojava prouzročena umjetnim svjetlom pri kojoj snop svjetla ulazi direktno u oko i time kod ljudi i životinja uzrokuje neugodu.

Psihološko blještanje je blještanje koje smanjuje vidnu udobnost zapažanja zbog zamora oka uzrokovanog trajno prisutnim blještanjem izvora.

Fiziološko blještanje je blještanje koje utječe na smanjenje kontrastne osjetljivosti (razlike luminancije između objekta i pozadine) i smanjenje brzine percepcije zbog raspršenja blještećih izvora svjetlosti u oku promatrača.

Ocjenjivanje jest svaka metoda izračunavanja, predviđanja, procjene ili mjerenja vrijednosti indikatora rasvjetljenosti (*faktora rasvjetljenosti okoliša?*) ili s njim povezanih štetnih učinaka.

Svjetiljka je električna naprava (fiksna ili prenosiva) koja ima ugrađen jedan ili više izvora svjetla, a namijenjena je usmjeravanju, filtriranju ili prijenosu svjetla. U svjetiljke se ubrajaju i svjetlovodi (optička vlakna) i svi drugi neelektrički uređaji koji svojom uporabom stvaraju, filtriraju ili prenose svjetlo.

Zasjenjena svjetiljka je svjetiljka koja optičkim ograničivačima ili vlastitom konstrukcijom garantira minimalno blještanje i raspršenje svjetlosti u okolinu te emitira minimalan snop svjetla od ravnine horizontale prema dolje, bez parazitnog isijavanja proizašlog od prozirnih elemenata svjetiljke, a koji je usmjeren iznad linije horizonta. Također, zasjenjenom se smatra svaka ona svjetiljka koja se koristi za rasvjetu pročelja objekata, a koja je opremljena sjenilom, usmjerivačima ili maskom.

Poluzasjenjena svjetiljka je svjetiljka čija je glavna komponenta svjetla usmjerena prema tlu ili prema objektu koji se rasvjetljava. Ako se ovakvoj svjetiljci dodaju elementi dopunskog usmjeravanja svjetla, ona postaje zasjenjena.

Nezasjenjena svjetiljka je svjetiljka koja emitira svjetlost u svim smjerovima.

Efikasnost izvora svjetla je odnos svjetlosnog intenziteta i električne snage. Izražava se u lumenima po wattu [lm W^{-1}]. Efikasnim se smatra svaki izvor svjetla koji ima efikasnost veću od 50 lm W^{-1} .

Efikasnost svjetiljke je odnos količine svjetla koju daje svjetiljka u odnosu količinu svjetla koja zaista izađe iz svjetiljke. Izražava se u postocima [%].

Sigurnosna rasvjeta je rasvjeta koja je u skladu s propisima koji uređuju zaštitu osoba i imovine, zaštite niskogradnje i zgrada;

Operater je fizička osoba koja upravlja rasvjetom, koja posjeduje ili je vlasnik rasvjete odnosno rasvjetnog tijela. ....

Proizvođač jest svaka pravna i fizička osoba obrtnik, koji proizvode odnosno uvoze i stavljaju na tržište rasvjetna tijela, uređaje i proizvode kojima se rasvjetljava prostor odnosno prostorija.

Naseljeno područje jest zaokruženi dio teritorija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s više od 5000 stanovnika, a predstavlja urbana, povijesnu, prirodnu, gospodarsku i društvenu cjelinu.

Tamno područje unutar naseljenog područja jest područje *posebne* zaštite od svjetlosnog onečišćenja, određeno od nadležnog tijela, koje nije izloženo rasvjeti ili drugog faktora rasvjetljenosti okoliša većeg od vrijednosti navedenih u posebnom propisu o najvišim dopuštenim vrijednostima razine rasvjetljenosti.

Tamno područje u prirodi jest područje *posebne* zaštite od svjetlosnog onečišćenja, određeno od nadležnog tijela, koje nije narušeno rasvjetom prometnica, industrije ili sportsko-rekreacijskih objekata.

Glavna cesta jest javna cesta s više od 2 000 000 prolaza vozila godišnje

Glavna željeznička pruga jest željeznička pruga s više od 10 000 prolaza vlakova godišnje,

Glavna zračna luka jest civilna zračna luka s više od 10 000 operacija (uzlijetanja ili slijetanja) godišnje, isključujući operacije laganih zrakoplova kada se ti letovi obavljaju u svrhu školovanja,

Karta rasvjetljenja jest prikaz postojećeg i/ili predviđenog stanja rasvjetljenosti promatranog područja, izražena harmoniziranim faktorima rasvjetljenja okoliša. Najčešći podaci koje karta rasvjetljenja sadrži jesu prekoračenje propisanih dopuštenih vrijednosti, procijenjeni broj ljudi izloženih pojedinim razinama buke te procijenjeni broj stanova, bolnica i drugih objekata izloženih određenim vrijednostima faktora rasvjetljenosti okoliša u promatranom području. Karta rasvjetljenosti sadrži i podatke o prirodnom okolišu, kao što vrsta ekosustava, i bioraznolikost.

Strateška karta rasvjetljenosti jest temeljna karta rasvjetljenosti namijenjena cjelovitom ocjenjivanju izloženosti stanovništva i ekosustava svjetlosnom onečišćenju iz različitih izvora.

Konfliktna karta rasvjetljenosti jest razlikovna karta rasvjetljenosti, namijenjena izradi akcijskih planova.

Akcijski planovi su planovi izrađeni radi upravljanja svjetlosnim onečišćenjem okoliša i njegovim štetnim učincima, uključujući mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja.

Planiranje rasvjete jest planiranje koje služi upravljanju budućim svjetlosnim onečišćenjem okoliša, a koristi se prostorno planskim mjerama zaštite od svjetlosnog onečišćenja, kao što su sustavno planiranje i upravljanje svim vrstama prometa, zaštita mjerama svjetlosne izolacije i upravljanje rasvjetom.

Područje zida u skladu sa standardom ISO 9836 površine pokrivena završena zgrada ili građevinarstvu. Je izgrađen niz okomitu površinu projekcije vanjski gabariti građevina ili građevinskih radova na kopnu;

Zaštićeno područje je jasno definirano područje koje je priznato sa svrhom i kojim se upravlja s ciljem trajnog očuvanja cjelokupne prirode, usluga ekosustava koje ono osigurava te pripadajućih kulturnih vrijednosti, na zakonski ili drugi učinkoviti način.

Reklamni pano

Zakon je Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja

Ministar je ministar nadležan za zaštitu okoliša

Javnost jest jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba te njihove udruge, organizacije ili skupine.

Primjena Zakona

Članak 3.

Zahvati i granične vrijednosti koji su određeni ovim Zakonom odnose se na emisije svjetla u okoliš, koje su stalne ili povremene a nastaju radi djelovanja svjetlosnih izvora koji uzrokuju svjetlosno onečišćenje.

Odredbe Zakona primjenjuju se za ocjenu i upravljanje rasvjetljenošću okoliša, kojoj su izloženi ljudi u prirodi, u naseljenim područjima i na prometnicama te u pripadnom prostoru prometnica, flora i fauna u parkovima, prirodi, u okolici prometnica i drugim područjima osjetljivima na rasvjetljetnost, podzemni prirodni objekti (spilje, jame, ponori i sl.) te noćno nebo.

Posebno se Pravilnikom regulira upravljanje rasvjetljenošću:

- Zaštićenih prirodnih vrijednosti po Zakonu o zaštiti prirode.
- Područjima oko postojećih i planiranih zvezdarnica.
- Infrastrukturnih objekata
- Servisnih cesta, otvorenih kopova i crpilišta
  - rasvjetljenje uporabnih predmeta koji predstavljaju kulturno dobro, sukladno propisima o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

Odredbe ovog Zakona ne odnose se na:

1. prirodne izvore svjetlosti porijeklom iz prirodnog okoliša, Svemira ili ljudi, ako nije promijenjena ljudskom djelatnošću.

2. mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja, koje obvezuju Republiku Hrvatsku po međunarodnim ugovorima i konvencijama.
3. svjetlosno onečišćenje koje nastaje pri uklanjanju posljedica elementarnih nepogoda i pri drugim izvanrednim događajima ili okolnostima, koje mogu izazvati veće materijalne štete, ugrožavati zdravlje i živote ljudi te u većim razmjerima narušavati okoliš.
4. svjetlosno onečišćenje koje izaziva sama izložena osoba, rasvjetljenje svakodnevnih kućanskih aktivnosti, rasvjetljenje koje uzrokuju vozila, rasvjetljenje potrebno za neometano obavljanje poslova, rasvjetljenje vojnih aktivnosti u strogo određenim vojnim područjima
5. emisije svjetlosti u okoliš koje su nastale zbog zaštite, koje se upotrebljavaju u tehničkim sustavima za zaštitu prema važećim propisima ili su u skladu s propisanim standardima na području tehničkih sustava za osiguranje,

Primjena drugih propisa

Članak 4.

- (1) Na sva postupovna pitanja koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe zakona kojim je uređen opći upravni postupak.
- (2) Na pitanja šteta i opasnosti od šteta u okolišu prouzročenih svjetlosnim onečišćenjem odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređena zaštita okoliša i provedbeni propisi toga zakona koji se odnose na štete u okolišu i prijeteće opasnosti od šteta.
- (3) Na pitanja prava na pristup informacijama u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona, primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita okoliša.
- (4) Utjecaji svjetlosnog onečišćenja obvezno se razmatraju u postupcima strateške procjene utjecaja planova i programa na okoliš i u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš, koji se provode prema zakonu kojim je uređena zaštita okoliša i njegovim provedbenim propisima.

Ovlaštenja ministra

Članak 5.

1. Način rada u Ministarstvu, nadležnim upravnim tijelima županija i Grada Zagreba
2. nadležnim upravnim odjelima gradova i općina te u pravnim osobama s javnim ovlastima u vezi s provedbom ovoga Zakona i provedbenih propisa ovoga Zakona propisuje ministar nalogom.
3. Ovlašćuje se ministar da za potrebe izrade nacrtu provedbenih propisa koje je ovlašten donositi prema ovome Zakonu i izradu i nacionalnih planova, programa i izvješća, osniva povjerenstva, imenuje članove povjerenstva i tajnika te uređuje način njihova rada.
4. Ovlašćuje se ministar da određuje naknadu članovima i tajnicima za rad u povjerenstvima koja je prema ovome Zakonu ovlašten osnivati.

5. Ministar daje ovlaštenje pravnim osobama iz čl. N16. st. 1. ovoga Zakona rješenjem, protiv kojeg nije dopuštena žalba, već se protiv toga rješenja može pokrenuti upravni spor.
6. Troškove utvrđivanja uvjeta iz čl. N16. st. 2. ovoga Zakona snosi podnositelj zahtjeva.

Članak N20.

Osobe koje u pravnim osobama obavljaju stručne poslove zaštite od svjetlosnog onečišćenja moraju imati položen stručni ispit.

Stručni ispit iz st. 1. ovoga članka polaže se u Ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša.

Pravilnik o programu, uvjetima i načinu polaganja stručnog ispita donosi ministar.

Troškove polaganja stručnog ispita iz st. 1. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak N21.

Osobe iz čl. N16. i N18. ovoga Zakona obvezne su se u načinu i postupku mjerenja proračuna i ocjenjivanja te sadržaja nalaza o mjerenju pridržavati međunarodnih normi (ISO), europskih normi (EN), hrvatskih normi (HRN) i odgovarajućih preporuka Europske unije.

Ovlaštenoj pravnoj osobi iz čl. N16. st. 1. ovoga Zakona za koju se stručnim nadzorom utvrdi da ne obavlja stručne poslove u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ministar će oduzeti ovlaštenje.

Ciljevi

Članak 6.

(1) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja provodi se tokom noći te danonoćno u prirodnim podzemnim objektima.

(2) Zaštitom okoliša od svjetlosnog onečišćenja osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog života i temelj održivog razvitka.

(3) Zahvatima u okoliš čija su posljedica emisije svjetla u okoliš smije se utjecati na kakvoću življenja, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet u okvirima održivog razvitka.

(4) U ostvarivanju ciljeva iz stavka 1. ovoga članka moraju se uzimati u obzir najučinkovitije raspoložive tehnike i tehnologije te njihova gospodarska provedivost u skladu s načelima prema zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša.

Članak N5.

Mjerama zaštite od svjetlosnog onečišćenja mora se spriječiti nastajanje prekomjerne emisije svjetlosti, spriječiti prekomjerno raspršenje svjetlosti, odnosno smanjiti postojeće rasvjetljenje na dopuštene razine.

Mjerama zaštite od svjetlosnog onečišćenja mora se osigurati provedba načela opravdanosti, optimalizacije i ograničenja rasvjetljenja.

II. NAČELA ZAŠTITE OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA

Članak N7.

Načelo opravdanosti u odnosu na djelatnosti s izvorima svjetlosti ostvaruje se ako djelatnost koja uključuje rasvjetljenje u naseljenim mjestima i prirodnom okolišu daje korist izloženim pojedincima ili društvu koja je u svim okolnostima veća od štetnosti zbog izlaganja svjetlosnom onečišćenju, uvažavajući gospodarske, socijalne i druge čimbenike.

Načelo opravdanosti u odnosu na intervencije postiže se tako da svaka intervencija mora ublažiti posljedice izvanrednoga događaja, a posebno smanjiti izlaganje ljudi te prirodnog okoliša svjetlosnom onečišćenju zbog izvanrednoga događaja.

Načelo optimalizacije zaštite od svjetlosnog onečišćenja u odnosu na djelatnosti s izvorima svjetlosti ostvaruje se provedbom mjera zaštite kojima se ljudi i prirodnog okoliša od svih djelatnosti s izvorima svjetlosti smanjuje toliko nisko koliko je razumno moguće unutar propisanih granica, uvažavajući tehničke, organizacijske, gospodarske, zdravstvene i socijalne čimbenike.

Načelo optimalizacije u odnosu na intervencije ostvaruje se tako da provedba, opseg i trajanje svake intervencije mora postići najveći razumno moguć pozitivan učinak.

Načelo ograničenja rasvjetljenja za djelatnosti s izvorima svjetlosti provodi se primjenom mjera zaštite određenim ovim Zakonom tako da izlaganje ljudi i prirodnog okoliša svjetlosnom onečišćenju mora biti niže od utvrđenih granica rasvjetljenja.

Članak 7.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja se temelji na uvažavanju načela zaštite okoliša uređenih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, a osobito na sljedećim načelima:

1. onečišćivač plaća – vlasnik odnosno operater koji upravlja izvorima rasvjetljenja snosi sve troškove preventivnih mjera i mjera otklanjanja štetnih utjecaja odnosno onečišćenja, financijski je odgovoran za provedbu preventivnih i sanacijskih mjera zbog štete za okoliš koju je prouzročio ili bi je moglo prouzročiti svjetlosno onečišćenje,

2. odgovornost proizvođača – proizvođač proizvoda namijenjenih rasvjetljenju odgovoran je za odabir rješenja najprihvatljivijeg za okoliš prema svojstvima proizvoda i tehnologiji proizvodnje, uključujući vijek trajanja proizvoda i uporabu najbolje dostupne tehnologije,

3. blizina – uporaba i/ili zbrinjavanje otpada nastalog zamjenom tehnologija i proizvoda namijenjenih rasvjetljenju treba se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš.

III. SUBJEKTI KOJI OSIGURAVAJU PROVEDBU

ZAŠTITE OD SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA

Članak 8.

- (1) Gospodarenje sa svrhom zaštite od svjetlosnog onečišćenja je od interesa za Republiku Hrvatsku.
- (2) Vlada Republike Hrvatske uredbom uređuje standarde za proizvode i mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja za područje javne rasvjete i zaštite noćnog neba.
- (3) Županija, Grad Zagreb, gradovi i općine, dužni su, svaki u okviru svojega djelokruga, na svojem području osigurati uvjete i provedbu propisanih standarda i mjera za iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) U svrhe iz stavka 3. ovoga članka županija je dužna surađivati s jedinicama lokalne samouprave.
- (5) Više županija i/ili županija i Grad Zagreb mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu propisanih standarda i mjera iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 9.

Ako županija, Grad Zagreb, grad i/ili općina ne provode propisane standarde i mjere u vezi zaštite od svjetlosnog onečišćenja provedbu tih standarda i mjera provest će Vlada Republike Hrvatske o njihovom trošku.

Članak 10.

- (1) Provedbu zaštite od svjetlosnog onečišćenja osiguravaju:
  - Vlada Republike Hrvatske
  - ministarstva i druga tijela državne uprave,
  - jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave,
  - Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost i
  - pravne osobe s javnim ovlastima i proizvođači
  - pravne osobe ovlaštene za obavljanje stručnih poslova u zaštiti okoliša,
  - udruge civilnog društva koje djeluju u području zaštite okoliša,
  - pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarske djelatnosti i
  - građani pojedinci, njihove skupine, udruge i organizacije.
- (2) Subjekti iz stavka 1. ovoga članka zaštitu od svjetlosnog onečišćenja provode obavljajući svoje propisane zadaće odnosno u okviru propisanih djelokruga te ostvarujući svoja prava i obveze u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i u skladu s ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima.

ZABRANE

Članak N12.

1. Svjetlina noćnog neba u gradovima ne smije biti veća od dopuštene razine u odnosu na luminaciju nenaseljenih područja u istim uvjetima, što je definirano pravilnikom, koji donosi ministar.
2. Svjetiljke i ostali izvori svjetlosti na otvorenom ne smiju prelaziti najviše dopuštene razine intenziteta svjetla, rasvjetljenosti, svjetline i raspršenja sukladno pravilniku kojim su propisane najviše dopuštene vrijednosti na otvorenom prostoru.
3. Na cesti se ne smiju postavljati ploče, znakovi, svjetla, stupovi ili drugi slični predmeti kojima se zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova ili zasljepljuju sudionike u prometu, ili odvrćaju njihovu pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa.
4. Zabranjeno je obavljati radove, djelatnosti i druge aktivnosti koje u boravišnim prostorima uzrokuju rasvjetljenje štetno po zdravlje ljudi.
  - a) Zabranjuje se korištenje javne rasvjete koja raspršuje svjetlost iznad horizonta, osim u izuzecima definiranim Pravilnikom.
  - b) Zabranjuje se postavljanje svjetiljki koje izvana rasvjetljavaju spavaće sobe više od dopuštene mjere. Pojedinac za vrijeme sna (noćnog mira) ne smije biti izložen svjetlosti porijeklom iz vanjskog izvora svjetlosti koja uzrokuje rasvjetljenje iznad dopuštene vrijednosti propisane Pravilnikom.
5. Zabranjeno je obavljati radove, djelatnosti i druge aktivnosti koje uzrokuju rasvjetljenje štetno po ekosustav i bioraznolikost.
  - a) Zabranjeno je rasvjetljenje prometnica koje se raspršuje u okoliš.
  - b) Zabranjena je upotreba svjetlosnih snopova svake vrste i oblika, mirujućih ili u pokretu, koji su usmjereni prema nebu ili prema površinama što ih odbijaju prema nebu.
6. Zabranjeno je rasvjetljenje reklamnih panoa koje se raspršuje u okoliš.
7. U područjima zaštićenima po Zakonu o Zaštiti prirode ne smiju se postavljati ploče, znakovi, stupovi, reklamni panoi i drugi slični predmeti, koji zbog rasvjetljenja uzrokuju štetne posljedice na obilježja zbog kojih je područje zaštićeno.

Članak ----

Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama luminacije i raspršenja svjetlosti obzirom na izvor svjetlosti, vrijeme i mjesto nastanka donosi ministar.

OBAVEZE

Članak N13.

Gradovi koji imaju više od 100.000 stanovnika obvezni su izraditi:

1. strateške karte rasvjetljenja,
2. akcijske planove.

Obveza izrade strateških karata rasvjetljenja i akcijskih planova odnosi se i na vlasnike, odnosno koncesionare industrijskih područja, glavnih cesta, glavnih željezničkih pruga i glavnih zračnih luka.

Strateške karte rasvjetljenja i akcijski planovi iz stavka 1. točke 1. ovoga članka sastavni su dio informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske i čine stručnu podlogu za izradu prostornih planova i u postupku strateške procjene utjecaja plana i programa na okoliš.

Strateške karte rasvjetljenja i akcijski planovi usklađuju se trajno s izmjenama u prostoru, a obvezno se obnavljaju svakih pet godina od dana izrade, odnosno od dana odobravanja.

Strateške karte rasvjetljenja i akcijski planovi u potpunosti moraju biti dostupni javnosti sukladno posebnim propisima koji uređuju informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Obveznici izrade strateške karte rasvjetljenja i/ili akcijskog plana obvezni su provesti javnu raspravu i podatke iz strateške karte rasvjetljenja i/ili akcijskog plana predstaviti javnosti raspoloživim metodama informiranja na jasan, razumljiv i sažet način.

Prilikom izrade strateških karata rasvjetljenja i akcijskih planova za pogranična područja obvezna je suradnja s nadležnim tijelima susjednih država.

Pravilnik kojim se uređuje način izrade i sadržaj karata rasvjetljenja i akcijskih planova iz stavka 1. ovoga članka te način izračuna dopuštenih faktora rasvjetljenosti okoliša donosi ministar.

Pri izradi strateških karata rasvjetljenja i akcijskih planova potrebno je uzeti u obzir odgovarajuće preporuke Europske unije o računskim metodama za izračun rasvjetljenja industrijskih područja, glavne ceste, glavne željezničke pruge i glavne zračne luke.

Podaci korišteni za izradu strateških karata rasvjetljenja i akcijskih planova dostavljaju se Ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode sukladno odredbama pravilnika kojim se uređuje izrada karata rasvjetljenja i akcijskih planova.

Odobrovanje podataka iz st. 10. ovoga članka obavlja Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode.

Evidenciju izrađenih strateških karata rasvjetljenja i akcijskih planova vodi Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode sukladno odredbama posebnoga propisa kojim se uređuje izrada strateških karata rasvjetljenja i akcijskih planova.

Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i Ministarstvo nadležno za zaštitu prirode dostavlja Europskoj komisiji podatke korištene za izradu strateških karata rasvjetljenja i sažetke akcijskih planova sukladno odredbama pravilnika kojim se uređuje izrada karata rasvjetljenja i akcijskih planova.

IV. OBVEZNI NAČINI RASVJETLJENJA

Članak N14.

U postupku izdavanja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša sukladno posebnim propisima iz područja zaštite okoliša utvrđuje se ispunjavanje posebnih uvjeta vezano uz provedbu mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja.

U postupcima iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo je nadležno za davanje mišljenja kojim se utvrđuju posebni uvjeti vezano uz provedbu mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja.

Članak N15.

1. U postupku izdavanja rješenja o uvjetima građenja, lokacijske dozvole, građevinske dozvole ili uporabne dozvole, prema posebnom zakonu, Ministarstvo sudjeluje radi utvrđivanja uvjeta, odnosno potvrđivanja ispunjenosti uvjeta zaštite od svjetlosnog onečišćenja.

2. Ako za obavljanje djelatnosti nije potrebna građevina, odnosno da se obavlja u građevini, tijelo državne uprave nadležno za utvrđivanje minimalno-tehničkih uvjeta i drugih propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti ne može izdati rješenje o ispunjavanju tih uvjeta ako Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša rješenjem ne utvrdi da su provedene mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja.
3. U postupku iz st. 1. ovoga članka, odnosno u rješenju iz st. 2. ovoga članka utvrđuje se da su provedene mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja te se obvezno navode svi izvori svjetlosti koji moraju biti istovjetni onima iz nalaza i mišljenja ovlaštene pravne osobe iz čl. N17. st. 1. ovoga Zakona te razdoblje iz čl. N5. st. 2. ovoga Zakona za koje su provedene mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja.
4. Zahvate i djelatnosti za koje je potrebno sudjelovati u postupku iz stavka 1. ovoga članka, odnosno utvrditi rješenjem iz stavka 2. ovoga članka da su provedene mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja te postupak i način utvrđivanja tih uvjeta pravilnikom će, uz prethodno pribavljeno mišljenje ministra nadležnog za zaštitu okoliša, prostorno uređenje i graditeljstvo, propisati ministar.
5. Troškove dokazivanja provedbe mjera za zaštitu od svjetlosnog onečišćenja, kao i troškove postupka iz stavka 2. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

Javna rasvjeta

Članak 11.

(1) Za svu vanjsku rasvjetu se koriste isključivo ekološke svjetiljke u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom i propisima o tehničkim standardima vanjske rasvjete donesenim na temelju ovog Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske uredbom propisuje tehničke standarde javne rasvjete, rokove usklađivanja postojeće javne rasvjete, obveze i sve druge uvjete s tim u svezi.

Članak 12.

(1) Javne površine dozvoljeno je rasvjetljivati s ekološkim svjetilkama.

(2) Nakon 23:00 sata intenzitet svjetla treba umanjiti na polovicu ili ih ugasiti.

(3) Pružatelj usluga javne rasvjete u slučaju vrlo slabih vremenskih uvjeta kao što su gusta magla, kiša i/ili snijeg koji su takvog intenziteta da u bitnim smanjuju vidljivost, može u razdoblju nakon 23:00 sati odlučiti da ne smanjuje rasvjetljenje odnosno da ne gasi rasvjetu kako je određeno stavkom 2. ovoga članka.

(4) Iznimno, obveze iz stavka 2. ovoga članka ne primjenjuju se u slučaju rasvjetljenja javnih površina u podzemnim objektima, kao što su pothodnici, podvoznjaci, natkrivene galerije i natkrivena parkirališta.

Rasvjeta gospodarskih, ugostiteljskih i turističkih objekata na otvorenom prostoru,
rasvjeta skladišta na otvorenom prostoru i parkirališta

Članak 13.

(1) Rasvjetljenje je dozvoljeno isključivo s ekološkim svjetilkama u sljedećim objektima: gospodarskim, ugostiteljskim i turističkim, skladištima na otvorenom prostoru i na parkiralištima i to na način da se koriste:

Rasvjeta trgovina, trgovinskih centara,
benzinskih pumpi i odmarališnih postaja uz prometnice

Članak 14.

Rasvjetljenje ulica, trgova, prometnica, šetališta, trgovina, trgovinskih centara, benzinskih crpki, sportskih i rekreacijskih objekata, odmarališnih postaja uz prometnice provodi se korištenjem pravilno montiranih svjetiljki, kod kojih je 90 ili više % učinka svjetlosnog toka usmjereno ispod horizontalne ravnine. Takva svjetiljka mora biti izrađena u skladu s IEC 60529 (stupnjevi zaštite omogućeni oklapanjem), te imati $IP \geq 54$, čime se garantira nemogućnost prodora vlage, prašine ili kukaca u interijer svjetiljke. Poželjno je da je svjetiljka opremljena uređajima za daljinsko upravljanje i nadzor te opremljena modernim efikasnim izvorima svjetla ili LED diodama, kao i elektronskim predspojnim napravama.

Rasvjetljavanje fasada objekata kulturne baštine, crkava i spomenika

Članak 15.

(1) Rasvjetljavanje fasada objekata kulturne baštine, crkava i spomenika dozvoljeno je na način da skupna maksimalni intenzitet svjetla vanjskih svjetiljki koje su namijenjene rasvjetljavanju fasade ne smije prelaziti jedan Wat za svaki kvadratni metar osvijetljene površine objekta.

Članak

(navesti još primjera objekata ako ih nalazite potrebitim urediti)

Članak N16.

1. Radi zadovoljavanja potreba za održavanjem javnih skupova i organiziranja razonode, zabavnih i sportskih priredbi i drugih aktivnosti na otvorenom ili u zatvorenom prostoru za stanovništvo i goste, kada postoji mogućnost prekoračenja dopuštenih razina rasvjetljenosti, jedinice lokalne samouprave odlukom predstavničkih tijela određuju lokacije u kojima je moguće prekoračiti dopuštene razine rasvjetljenja.
2. Svjetlosno onečišćenje koja nastaje uslijed događanja iz st. 1. ovoga članka ne smije prelaziti dopuštene granice u okolišu.
3. Rasvjetljenje tih površina mora se isključiti najkasnije jedan sat po završetku sportskog događaja odnosno priredbe.
4. Iznimno od stavka 1. – 3. ovoga članka, na područjima uvrštenima u ekološku mrežu Natura 2000 moguće je propisati i drukčije obveze u odnosu na propisano u tim stavcima ovoga članka.

Rasvjetljavanje reklamnih panoa

Članak -----.

Rasvjetljenje reklamnih panoa mora biti usmjereno vertikalno prema dolje i ne smije prelaziti dopuštenu mjeru određenu Pravilnikom.

Zabranjeno je rasvjetljivati reklamne panoe uz autoceste i uz prometnice izvan urbanih cjelina koje nemaju izvedenu javnu rasvjetu.

Zabranjeno je postavljati reklamne panoe na bazi LED, OLED ili bilo koje druge tehnologije s pozadinskom rasvjetom i s dinamičkim prijenosom informacija u zoni prometnih raskrižja ili prometnih kružnih tokova, kao i uz same prometnice. Razina svjetline tako rasvjetljenih panoa mora imati dnevni i noćni režim rada, propisan Pravilnikom.

V. OBVEZE I ODGOVORNOST PROIZVOĐAČA PROIZVODA KOJI SLUŽE RASVJETLJAVANJU

Članak -----.

(1) Proizvođači proizvoda koji služe rasvjetljavanju su dužni planirati proizvodnju proizvoda i ambalažu za proizvode na način da se proizvodnja unapređuje primjenom najpovoljnijih čistih tehnologija, te na način koji omogućuje učinkovitu uporabu materijala i energije, potiče ponovnu uporabu i reciklažu proizvoda (ako je to po svojstvu proizvoda moguće) i uzima u obzir najprimjereniji postupak oporabe i/ili zbrinjavanja proizvoda kojem je istekao rok, odnosno vijek trajanja, kako bi se nepovoljni utjecaj na okoliš sveo na najmanju moguću mjeru.

(2) Proizvođači moraju koristiti sirovine i materijale, poluproizvode i ambalažu koji smanjuju uporabu energije i materijala i čijim se korištenjem smanjuje nastajanje otpada.

(3) Proizvođači su dužni izbjegavati uporabu materijala, tvari i/ili predmeta koji sadrže opasne tvari u količinama i/ili koncentracijama koje bi mogle nepovoljno utjecati na zdravlje ljudi i/ili na okoliš u procesu proizvodnje, uporabe i zbrinjavanja proizvoda kada postane otpad.

VI. ZAHVATI U PROSTORU

VII. PRAĆENJE STANJA I INFORMACIJSKI SUSTAV O SVJETLOSNOJ ONEČIŠĆENJU

Članak -----.

VIII. UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NAZOR

1. Upravni nadzor

Članak -----.

Upravni nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, te zakonitost rada i postupanja nadležnih upravnih tijela i nadležnih upravnih odjela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te osoba koje imaju javne ovlasti nad povjerenim im poslovima državne uprave koji se odnose na postupanje u svezi svjetlosnog onečišćenja obavlja Ministarstvo.

2. Inspekcijski nadzor

Članak -----.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor provodi izravan uvid u opće i pojedinačne akte, nadzire uvjete i način rada nadzirane pravne i fizičke osobe, te poduzima ovim Zakonom i drugim propisima predviđene mjere da se utvrđeno stanje, ako je nužno, uskladi s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Članak N24.

Sanitarni inspektori ovlašteni su usmenim rješenjem narediti poduzimanje mjera iz čl. N13 st---- ovoga Zakona zbog neispunjenja propisanih uvjeta za zaštitu od svjetlosnog onečišćenja ili prekoračenja razine rasvjetljenja veće od propisane razine.

Sanitarni inspektori iz st. 1. ovoga članka mogu privremeno ograničiti ili privremeno zabraniti obavljanje određene djelatnosti pravnoj, odnosno fizičkoj osobi obrazloženim usmenim rješenjem u trajanju najdulje 15 dana.

Usmeno rješenje iz st. 2. ovoga članka sanitarni inspektori mogu izvršiti odmah, pečaćenjem uređaja, opreme ili prostorija.

Žalba, odnosno pokrenuti upravni spor protiv rješenja iz st. 2. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

Članak N25.

U obavljanju inspeksijskoga nadzora sanitarni inspektori ovlašteni su:

1. narediti svjetlotehnička mjerenja pravnim i fizičkim osobama koje koriste izvore svjetlosti u sredini u kojoj ljudi borave,
2. narediti svjetlotehnička mjerenja pravnim i fizičkim osobama koje koriste izvore svjetlosti u prirodnom okolišu objekta,
3. narediti svjetlotehnička mjerenja prema HRN EN 13201-4:2003 pravnim i fizičkim osobama koje koriste izvore svjetlosti i svjetiljke u cestovnoj rasvjeti i općenito rasvjeti prometnih površina za motorni, pješači i biciklistički promet.
4. zabraniti uporabu izvora svjetlosti dok se ne poduzmu mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja,
5. zabraniti obavljanje djelatnosti i ostalih aktivnosti koje zbog rasvjetljenja ometaju boravak, odmor i noćni mir ako to nije moguće postići mjerom iz točke 4. ovoga stavka,
6. zabraniti obavljanje djelatnosti, odnosno drugih aktivnosti ako su ista započeta bez rješenja Ministarstva nadležnog za zaštitu okoliša kojim se utvrđuje da su provedene mjere zaštite od svjetlosnog onečišćenja,
7. zabraniti uporabu izvora svjetlosti koji nisu navedeni u rješenju o provedenim mjerama zaštite od svjetlosnog onečišćenja iz članka 13. stavka 3. ovoga Zakona.
8. narediti svjetlotehnička mjerenja osobnog rasvjetljenja tokom sna (vidi članak 10, st. 1, točka 4(b)).
9. narediti svjetlotehnička mjerenja luminacije noćnog neba u skladu s astronomskim standardima.

Sanitarni inspektori rješenjem naređuju poduzimanje određene/ih mjere iz stavka 1. ovoga članka.

Žalba, odnosno pokrenuti upravni spor protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne odgađa njegovo izvršenje.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Članak N27

Novčanom kaznom u iznosu od ..... kaznit će se grad ako:

1. u propisanom roku ne izradi stratešku kartu rasvjetljenja (čl. N13 stavak 1. t. 1.),
2. u propisanom roku ne izradi akcijski plan (čl. N13 11. stavak 1. t. 2.),
3. pri izradi strateških karata rasvjetljenja i akcijskih planova ne uzme u obzir odgovarajuće preporuke Europske unije o računskim metodama za izračun rasvjetljenja industrijskih područja, glavne ceste, glavne željezničke pruge i glavne zračne luke (čl. N13 st. 9.).

Za prekršaje iz st. 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u gradu novčanom kaznom u iznosu od ..... do ..... kuna.

Članak -----.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od -----do -----kuna kaznit će se za prekršaj županija, odnosno Grad Zagreb, ako:

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u županiji odnosno Gradu Zagrebu, novčanom kaznom u iznosu od -----do ----- kuna.

Članak -----

(1) Novčanom kaznom u iznosu od ----- do ----- kuna kaznit će se za prekršaj grad, odnosno općina koji:

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u gradu, odnosno općini, novčanom kaznom u iznosu od ----- do -----kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. točke -----ovoga članka kaznit će se pravna osoba s javnim ovlastima novčanom kaznom u iznosu od ----- do ----- kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. točke ----- ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe s javnim ovlastima novčanom kaznom u iznosu od -----do -----kuna.

Članak -----.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od ----- do -----kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

(2) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od ----- do -----kuna.

(3) Za radnje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se za prekršaj i fizička osoba obrtnik novčanom kaznom u iznosu od ----- do----- kuna.

(4) Za radnje iz stavka 1. točki -----ovoga članka kaznit će se za prekršaj i fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od ----- do ----- kuna.

Članak ----.

(1) Svako neispunjenje obveza određenih provedbenim propisima ovoga Zakona: tvrtki, operateru, nositelju zahvata, ovlašteniku, pravnoj osobi ovlaštenoj za poslove revizije i revidentu te onečišćivaču, te neispunjenje tih obveza u utvrđenom roku i na propisani način smatrat će se prekršajem u smislu ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka tvrtka, pravna osoba nositelj zahvata, ovlaštenik, pravna osoba ovlaštena za poslove revizije te pravna osoba onečišćivač, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 800.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operater, odgovorna osoba pravnih osoba iz stavka 2. ovoga članka te revident, novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak -----.

(1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom prekršajni postupak ne može biti pokrenut kada protekne tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Izrečene prekršajne sankcije ne mogu biti izvršene ako od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju protekne tri godine, a zastara počinje teći od dana kada je počinitelj prekršaja primio izvršnu odluku urednom dostavom, odnosno od dana kada je prvostupanjska odluka postala izvršna.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠENE ODREDBE

Članak N28.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak N29.

Vlada Republike Hrvatske će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Državni plan i program mjera zaštite od svjetlosnog onečišćenja.

Članak N31.

Gradovi su obvezni strateške karte rasvjetljenosti iz čl----. ovoga Zakona izraditi u roku od dvije godine, a akcijske planove u roku od četiri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak N32.

Pravne osobe koje imaju ovlaštenja za obavljanje poslova mjerenja i predviđanja rasvjetljenosti u sredini u kojoj ljudi rade i borave te u prirodnom okolišu, dana od ministra nadležnog za zaštitu okoliša

na temelju Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije za mjerenje i predviđanje rasvjetljenosti u sredini u kojoj ljudi rade i borave te u prirodnom okolišu obvezne su se uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu.

Članak 33.

Republika Hrvatska će u roku od 30 dana od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji obavijestiti Europsku komisiju, države članice Europske unije i javnost o nadležnom tijelu za obavljanje poslova iz čl. N13 st. 1., 2., 11. i 12. ovoga Zakona.

Članak -----

(1) Postojeću javna rasvjeta koja je s tehničkim karakteristikama i tehnologijom u uporabi suprotno odredbama ove Uredbe potrebno je zamijeniti ili pravilno postaviti najkasnije u roku od 5 godina od dana stupanja na snagu uredbe iz članka ----- ovoga Zakona.

(2) Postojeće svjetiljke koje su montirane po uputama proizvođača i blješte sudionicima u prometu suprotno odredbama ovog Zakona , a nisu u sustavu javne rasvjete moraju se zamijeniti ili pravilno postaviti najkasnije u roku od -----godina od dana stupanja na snagu tehničkog propisa iz članka ----- ovoga Zakona.

(3) Obveze po stavcima 1. i 2. ovoga članka dužne su izvršiti osobe koje su važećim propisima odnosno važećim odgovarajućim aktima obvezane za održavanje javne rasvjete i/ili druge vrste rasvjete odnosno objekata na kojima se rasvjeta koristi u svrhu funkcioniranja i uporabe tih objekta.

Članak -----.

Vlada Republike Hrvatske će propise iz: članka -----, članka ----- i članka ----- ovoga Zakona donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak -----.

Ministar će propise iz: članka -----, članka ----- i članka ----- ovoga Zakona donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak -----

Ovaj Zakon stupa na snagu 01. srpnja 2011. godine.